

## GARGŽDŲ SPORTO MOKYKLOS MOKYTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

### I. Bendrosios nuostatos

1.1. Gargždų sporto mokyklos (toliau – Mokyklos) elgesio ir etikos normos (toliau – Etikos normos) įtvirtina mokytojų elgesio nuostatas, reglamentuoja svarbiausius etikos principus ir pageidautino elgesio normas. Mokytojų etikos kodekse skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kurių įsipareigoja laikytis visi mokytojai.

1.2. Etikos kodeksas siejamas su Gargždų sporto mokyklos nuostatais, darbuotojų pareigybių aprašymais, Darbo tvarkos taisyklėmis, LR Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Švietimo ir mokslo ministro 2018 birželio 12 d. įsakymu Nr. V-561, Bendruoju asmens duomenų apsaugos įstatymu ir reglamentu, įsigaliojusi 2018 m. gegužės 25 d., LR Lygių galimybių įstatymo 2017 m. liepos 25 d. nauja redakcija, kitais teisės aktais.

1.3. Mokytojų etikos kodeksas skirtas tam, kad padėtų suvokti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėtų jas spręsti.

### II. Pagrindinės sąvokos

2.1. Etikos kodekse vartojamos pagrindinės sąvokos:

**Mokytojai** – asmenys, susiję su vaiko ugdymu, pedagogo profesine veikla.

**Darbuotojai** – administracijos ir kiti darbuotojai, su mokykla susiję darbo santykiais.

**Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

**Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

**Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

**Mokyklos bendruomenės etika** – pagarba, teisingumu, konfidencialumu, žmogaus teisių pripažinimu ir lojalumu, atsakomybe, sąžiningumu, atidumu ir solidarumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etiško elgesio laikymasis viešame gyvenime.

**Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

**Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

**Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

**Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

**Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

**Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

**Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

**Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

**Konfidenciali informacija** – tai tokia informacija, kurią sužinojo asmuo, dirbantis įstaigoje, kuri turi vertę dėl to, kad jos nežino tretieji asmenys ir negali būti laisvai jiems prieinama, išskyrus tą informaciją, kuri yra viešai skelbiama. Konfidencialia informacija taip pat laikoma informacija apie trečiuosius asmenis arba susijusi su trečiaisiais asmenimis, kurią asmuo sužinojo atlikdamas savo darbo funkcijas.

**Diskretiškasis (diskretiškumas)** – vertas pasitikėjimo, laikantis paslaptį.

### III. Kodekso tikslas ir uždaviniai

Tikslas – skatinti moralės ir etikos normomis grįstą bendrystę, puoselėti pagarbą, teisingumą, sąžiningumą, toleranciją, kūrybingumą, profesinę, pilietinę ir asmeninę atsakomybę, kuriant saugią ir darnią aplinką mokykloje.

Uždaviniai:

1. Taikyti vertybių sistemą ugdymo procese bei neformalioje švietimo aplinkoje.
2. Vykdyti neetiško elgesio prevenciją.
3. Spręsti neetiško elgesio problemas.

### IV. MOKYTOJŲ BENDROSIOS ETIKOS NORMOS

4. Mokytojai savo veikloje vadovaujami šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais: pagarbos, teisingumo, konfidencialumo, žmogaus teisių pripažinimo ir lojalumo, atsakomybės, sąžiningumo, atidos ir solidarumo.

4.1. Mokytojas, vadovaudamasis **pagarbos principu**, įsipareigoja:

4.1.1. Laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų, Darbo tvarkos taisyklių ir šio Kodekso reikalavimų.

4.1.2. Gerbti kiekvieną bendruomenės narį, jo teises ir pareigas.

4.1.3. Elgtis pagarbiai, mandagiai ir korektiškai, nekeliant balso tono, bendraujant vadovautis lygiateisiškumo principu.

4.1.4. Nediskriminuoti mokyklos bendruomenės narių amžiaus, lyties ar lytinės orientacijos, negalės, rasės, etninės priklausomybės ar įsitikinimų, politinių pažiūrų aspektu.

4.2. **Teisingumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, mokytojas privalo:

4.2.1. Vertinant ugdytinių ir kolegų pasiekimus, vadovautis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis savybėmis, stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, kelti motyvaciją.

4.2.2. Būti teisingu, objektyviu ir neturėti asmeninio išankstinio negatyvaus nusistatymo, priimant sprendimus.

4.2.3. Nepiktnaudžiauti administracinėmis galiomis.

4.2.4. Užtikrinti savo sprendimų ir veiksmų motyvų pagrįstumą ir viešumą.

4.3. **Konfidencialumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, mokytojas privalo:

4.3.1. Neviešinti ir neaptarinėti konfidencialios informacijos apie kitus bendruomenės narius (jų darbo užmokestį, karjeros ketinimus, kompetenciją, asmeninius reikalus ir savybes, elgesį, gyvenimo būdą ir išvaizdą).

4.3.2. Neskelbti konfidencialios informacijos, kuri patikėta naudoti darbo tikslais, jos neatskleisti ir neperduoti asmenims, neįgalotiems žinoti.

4.4. **Atsakomybės principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, mokytojas privalo:

4.4.1. Tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku vykdyti pavestas užduotis.

4.4.2. Laikytis mokyklos darbo tvarkos taisyklių.

4.4.3. Pagrįstai, atsakingai naudoti mokyklos materialinius resursus, valstybės, rėmėjų ir investuotojų lėšas.

4.4.4. Prisiimti atsakomybę už sklandų mokyklos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, būti objektyviu, nesavanaudišku.

4.5. **Žmogaus teisių pripažinimo ir lojalumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, mokytojas privalo:

4.5.1. Vadovautis lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis, siekti, kad socialiniai, rasiniai, lyties, lytinės orientacijos, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos elgesiui profesinėje veikloje.

4.5.2. Vengti nekorektiško, tendencingo kolegos darbo kritikavimo ir sąmoningo menkinimo kitų bendruomenės narių akivaizdoje.

- 4.5.3. Skatinti palankią darbo atmosferą, nešmeižti, neapkalbinėti, neižeidinėti kitų darbuotojų, darbe nedemonstruoti neigiamų emocijų.
- 4.5.4. Konfliktus stengtis išspręsti pripažįstant žmogaus teisę turėti kitą nuomonę, aptariant nesutarimus tarpusavyje, o neišsprendus kreiptis į mokyklos administraciją.
- 4.5.5. Nesutikimą su kolegų nuomone, pastabas dėl jų darbo rezultatų ar kitų veiklos trūkumų išsakyti korektiškai, nežeminant ir nekritikuojant asmeninių savybių.
- 4.5.6. Informacijos apie neteisėtus darbuotojų veiksmus arba aplaidumą atskleidimas nelaikomas lojalumo principo pažeidimu.
- 4.6. **Sąžiningumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, mokytojas privalo:
- 4.6.1. Tobulinti profesines kompetencijas, profesionaliai atlikti darbą, domėtis pedagogikos mokslo naujovėmis.
- 4.6.2. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, objektyviai ir savikritiškai, išklausant visų pusių argumentus ieškoti objektyviausio sprendimo būdo.
- 4.6.3. Vengti nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, dalyvauti negarbinguose sandoriuose, slėpti informaciją, provokuoti konfliktus bei intrigas, imti ir duoti kyšius.
- 4.7. Atidos ir solidarumo principas.**
- 4.7.1. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, mokytojas atsakingai bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis ir bendruomene siekdamas geros savijautos.
- 4.7.2. Siekia, kad kolektyve vyrautų savitarpio pasitikėjimo, sutelkto komandinio darbo atmosfera; vengia šmeižto, apkalbų, įžeidinėjimų.
- 4.7.3 Saugo savo ir mokyklos bendruomenės narių nepriekaištingą reputaciją, deramai ir kokybiškai atlieka savo pareigas.

## V. Kodekso priėmimas ir įgyvendinimas

- 5.1. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Etikos priežiūros komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi šio Etikos kodekso nuostatomis.
- 5.2. Komisija sudaroma iš penkių narių: mokyklos vadovo arba jo pavaduotojo ir keturių renkamų narių. Komisijos narius tvirtina direktorius.
- 5.3. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus pareiškimą, kitą informaciją arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pataisas.
- 5.4. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštinėje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.
- 5.5. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pareiškimas susijęs su Komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja komisijos pirmininko pavaduotojas.
- 5.6. Komisija privalo išnagrinėti gautą pareiškimą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti pareiškėjui įstatymų nustatyta tvarka, ne vėliau kaip per 10 dienų nuo pareiškimo gavimo dienos. Komisija pareiškimo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.
- 5.7. Darbuotojas, dėl kurio gautas pareiškimas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 dienas nuo informavimo dienos.
- 5.8. Darbuotojas turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas ar informacija.
- 5.9. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.
- 5.10. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip trys komisijos nariai. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma.
- 5.11. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė mokyklos Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones:
- 5.11.1. įspėti bendruomenės narį arba pasiūlyti direktoriui skirti drausminę nuobaudą.
- 5.11.2. Etikos normos negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio Etikos normų

nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis yra nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis ar gali būti toleruojamas.

## **VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

- 6.1. Etikos kodeksas ir jo pakeitimai tvirtinami direktoriaus.
- 6.2. Mokyklos mokytojų priimtose Etikos normos skelbiamos viešai mokyklos interneto svetainėje.
- 6.3. Kiekvienas mokytojas privalo savo veikloje vadovautis šiuo Kodeksu.
- 6.4. Su Kodekso turiniu supažindinamas kiekvienas mokytojas pasirašytinai.

### **SUDERINTA**

Mokyklos tarybos posėdyje 2018 m. lapkričio 30 d. (protokolo Nr. MT-5)

